

Araştırma / Original article**Üniversite öğrencisi kızlarda flört şiddetinin belirleyicileri ve psikiyatrik sonuçlar açısından flört dışı şiddetten farklılıkları****Emel KOYUNCU KÜTÜK,¹ Funda GÜMÜŞTAŞ,² Behice HAN ALMIŞ³****ÖZ**

Amaç: Bu çalışmada üniversite öğrencisi kızlarda flört şiddetine uğramanın yordayıcı değişkenlerinin, öğrencilerin şiddet ile ilgili görüşlerinin incelenmesi ve ruhsal sorunlar açısından flört dışı kimselerden şiddet görme ile farklılıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Çalışmaya gelişigüzel örnekleme yöntemiyle 848 üniversite öğrencisi kız alındı. Öğrencilere sosyodemografik ve şiddetle ilişkili değişkenleri değerlendiren bir anket formu, depresyon, anksiyete, intihar düşüncesi, intihar davranışı düzeylerini değerlendiren ölçekler doldurtuldu. Son 12 ay içinde fiziksel şiddete uğradığı belirlenen öğrencilerle bir psikiyatrist tarafından psikiyatrik tanı görüşmesi yapıldı. **Bulgular:** Tüm grupta flörtten fiziksel şiddet görme oranı %3.7 (s=31), psikolojik şiddet görme oranı %24.8 (s=210) olarak bulundu. Lojistik regresyon analizi sonucunda öğrenci yurdunda kalmanın flört şiddetini yordayıcı etkisi gösterildi. Flört şiddetine uğrayanlar ile flört dışı diğer kimselerden şiddete uğrayanlar arasında depresyon, anksiyete ve intihar puanlarında anlamlı farklılıklar bulundu. Son 12 ay içinde flörtü ve flörtü dışındaki kimselerden fiziksel şiddete uğrayanlarda rusal bozukluk oranları açısından anlamlı farklılık bulunmadı. **Sonuç:** Çalışmamız flört şiddetine uğrayan ile flört dışı kimselerden şiddete uğrayanları psikiyatrik bozukluk oranları, depresyon, anksiyete düzeyleri ve intihar ile ilişkisi açısından karşılaştıran literatürdeki ilk çalışmadır. Üniversiteli kızlar arasında öğrenci yurdunda kalmanın flört şiddetini yordaması ilgi çeken bir bulgudur; çok merkezli, geniş örneklemlerle çalışmalarla incelenebilir. Fiziksel şiddet, uygulayan kişiden bağımsız şekilde ruh sağlığını olumsuz etkilemektedir. Fiziksel şiddeti önleyici programların geliştirilmesi önem taşımaktadır. (*Anadolu Psikiyatri Derg* 2018; 19:217-222)

Anahtar sözcükler: Flört şiddeti, flört dışı şiddet, psikiyatrik bozukluklar, üniversite öğrencisi kızlar

Predictors of dating violence in college girls and differences from non-dating violence in psychiatric outcomes**ABSTRACT**

Objective: In this study, it was aimed to examine variables that predict exposure to dating violence, students' views about violence and to determine differences with non-dating violence in terms of mental problems. **Methods:** Eight hundred and forty-eight college girls were included in the study by random sampling. A questionnaire assessing sociodemographic and violence related variables, and scales assessing depression, anxiety, thought of suicide, and suicidal behavior were filled by students. Psychiatric diagnostic interview was conducted with students who had been physically abused during the past 12 months. **Results:** The frequency of dating physical violence for the whole group was 3.7% (n=31) and the frequency of psychological violence by flirting was 24.8% (n=210). As a result of the logistic regression analysis, it was shown that staying in dormitories had a predictive effect on dating violence. Significant differences were found in depression, anxiety and suicide scores between students who were exposed

¹ Bartın Devlet Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Bartın

² Marmara Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniği, İstanbul

³ Adıyaman Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Adıyaman

Yazışma adresi / Correspondence address:

Uzm. Dr. Funda GÜMÜŞTAŞ, Marmara Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniği, 34899 İstanbul, Türkiye

E-mail: fundagumustas@gmail.com

Geliş tarihi: 28.04.2017, Kabul tarihi: 18.12.2016, doi: 10.5455/apd.274195

to dating and non-dating violence. There was no significant difference in the rates of psychiatric disorder among girls who were exposed to physical violence by dating and non-dating in the last 12 months. **Discussion:** Our study is the first study in the related literature to compare rates of psychiatric disorders, to assess the level of depression, anxiety and suicidality in college girls who were exposed to dating and/or non-dating violence. The predictive effect of staying in dormitories on dating violence is a remarkable finding and can be examined with multicentre, large sample studies. Physical violence negatively affects mental health regardless of the perpetrator's closeness. Development of programs to prevent physical abuse is important. (*Anatolian Journal of Psychiatry* 2018; 19:217-222)

Keywords: dating violence, non-dating violence, psychiatric disorders, college girls

GİRİŞ

Şiddet, Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre: 'Fiziksel güç veya kuvvetin, amaçlı olarak kendisine, başkasına, bir topluluğa karşı fiziksel ve/veya ruhsal zarara, ölüme, gelişim sorunlarına veya yoksunluğa neden olacak şekilde tehdit edici olarak kullanılması'dır.¹

Flört şiddeti aile içi şiddetten farklı olarak sadece evlilikte kadına yönelik şiddeti değil, evli olmayan kadınlarda yakın duygusal ilişkide yaşadıkları şiddeti içerir.² Gençler için yetişkinliğin ilk dönemine karşı gelen üniversite dönemleri flört şiddeti ve cinsel şiddet açısından riskli bir dönemdir. Bu nedenle hedef grup olarak ele alınmaktadır. Flört döneminde şiddet uygulama ve cinsel saldırıda bulunma açısından riskli olan bu gruba girişim önemlidir.^{1,3} Yakın duygusal ilişki içinde görülen fiziksel şiddete ve cinsel şiddete belirgin bir şekilde kadınların daha fazla uğradıkları görülmektedir.⁴ Flört şiddetiyle ilgili dokuz Avrupa ülkesindeki araştırmaların derlendiği bir çalışmada bu ülkelerde kadına yönelik şiddetin %10-26 arasında olduğu belirtilmiştir.⁵

Akraba şiddeti, flört şiddetinden sonra kadının uğradığı önemli şiddet türlerinden birisidir. Kadının flörtü dışında ailesinin bireyleri tarafından da şiddete uğraması hem flört şiddetiyle mücadele açısından bir engel oluşturmakta, hem de kadının birden çok kişiden şiddet görme olgusunu beraberinde getirmektedir. Babasından şiddet gören bir kızın sevgilisinden şiddet görmesi durumunda bu şiddetle mücadele etmesi, içinde bulunduğu şiddet algısı nedeniyle çok zor olacaktır.⁶ Sevgili ve/veya aile üyeleri tarafından şiddete uğrama durumu, kadınların ruh sağlığında çeşitli olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu şiddet ile ilişkilendirilen en yaygın iki ruhsal bozukluktur.⁷⁻⁹

Çalışmamızda şiddet uygulama ve görme açısından riskli bir dönem olan üniversite dönemindeki genç erişkin kadınların flört şiddetine uğrama sıklıklarını, flört şiddetini yordayabilecek sosyodemografik değişkenleri, bu gençlerin flört şiddeti ile ilgili görüşlerini incelemek ve flört

şiddetine uğrayanlar ile flörtü dışındaki kimseler tarafından şiddete uğrayanlar arasında psikiyatrik bozukluklar, depresyon, anksiyete düzeyleri ve intihar ile ilişkisi açısından farklılıklarını araştırmak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Katılımcılar ve örneklem büyüklüğü

Bu çalışmaya Adıyaman Üniversitesi'nde öğrenim gören, katılmaya gönüllü olan, 18 yaş ve üzerindeki 848 kadın üniversite öğrencisi olasılıksız örnekleme yöntemlerinden gelişigüzel örnekleme yöntemiyle alındı. Çalışma için Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı Etik Kurul Başkanlığı'ndan onay alındı.

İşlem

Katılımcıların sosyodemografik verileri, flörtleri veya flörtleri dışındaki kişilerden fiziksel, cinsel veya psikolojik şiddete uğrama, çocukluk döneminde aile içi şiddete uğrama ve şiddeti kabullenme durumlarını içeren soruların bulunduğu yapılandırılmış bir anketi doldurmaları istendi. Ölçeklerle katılımcıların depresyon, anksiyete, intihar düşüncesi ve intihar davranışı puanları elde edildi. Fiziksel şiddete uğradığı belirlenen, çalışmaya katılmaya gönüllü öğrencilerle bir psikiyatrist tarafından psikiyatrik tanı görüşmesi yapıldı.

Ölçümler

Sosyodemografik veriler: Katılımcıların yaş ortalaması, anne-babalarının çalışma durumları, eğitim düzeyleri, birliktelik durumları ve katılımcıların yaşadıkları yer verileri anket görüşmesi ile elde edildi.

Flört şiddeti ile ilişkilendirilen parametreler: Yapılandırılmış ankette yer alan olgusal sorularla katılımcıların daha önceki tıbbi ve psikiyatrik hastalık varlığı, sigara ve alkol kullanımları, son 12 ay içinde flörtleri, birinci derece aile üyeleri ve diğer kişilerden sözlü/psikolojik ve fiziksel şiddete uğrama, çocukluk döneminde fiziksel şiddete uğrama durumları ile şiddeti kabullenme durumları incelendi.

Ölçekler: Depresyon düzeyleri Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), anksiyete düzeyleri Beck Anksiyete Ölçeği (BEÖ) ile değerlendirildi. Katılımcının intihar düşüncesinin şiddeti 17 maddeli İntihar Düşüncesi Ölçeği ile değerlendirildi.¹⁰ Katılımcının intihar plan ve girişimi, düşüncesi, tehdidi ve intiharın yinelenebilirliğini değerlendiren dört maddeli İntihar Davranışı Ölçeği kullanıldı.¹¹

Psikiyatrik tanı görüşmesi: Anket sonuçlarında son 12 ay içinde fiziksel şiddete uğradığı belirlenen kişiler telefonla arandı, Adıyaman Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Psikiyatri Polikliniği'ne psikiyatrik görüşme yapılması için davet edildi. Psikiyatrist tarafından DSM-IV'e dayalı yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile (SCID-I) ruhsal bozukluk tanıları incelendi.

İstatistiksel analiz

Çalışmada SPSS 17.00 programı kullanılarak yüzdelik, ortalama, standard sapma gibi tanım-

layıcı istatistikler elde edildi. Kategorik değişkenlerin incelenmesinde ki-kare testi, sürekli değişkenlerin incelenmesinde normal dağılım gösteren durumlarda birbirinden bağımsız iki grupta t testi, ikiden fazla grupta ANOVA testi, normal dağılım göstermeyen durumlarda iki grupta Man-Whitney U testi, ikiden fazla grupta ise Kruskal Wallis testi kullanıldı. Katılımcıların flört şiddetine uğramalarını yordayan faktörler lojistik regresyon analizi ile incelendi. Sonuçlar %95 güven aralığında, $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirildi.

BULGULAR

Çalışmaya katılan üniversite öğrencisi kızların yaş ortalaması 21.1 ± 2.1 (aralık: 18-31) yıl idi. Öğrencilerin son bir yıl içinde flörtü ve flörtü dışındaki kimselerden sözlü/ruhsal ve fiziksel şiddete uğrama oranı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin son bir yılda flörtü/flörtü dışındaki kimselerden sözlü/psikolojik ve fiziksel şiddete uğrama oranları

	Fiziksel şiddet		Psikolojik şiddet	
	Sayı	%	Sayı	%
Flört şiddeti	31	3.7	210	24.8
Flört dışı şiddet	88	10.4	236	27.9
Birinci derece aile	57	64.7	99	42.0
Tanıdık kimseler	26	29.6	105	44.5
Tanımadık kimseler	5	5.7	32	13.5

Yaşam boyu sözlü/elle sarkıntılık şeklinde cinsel tacize uğrama oranı %22.6 (s=192), yaşam boyu cinsel saldırı/istismara uğrama oranı %2.9 (s=25) olarak bulundu.

Anne-babalarının eğitim ve çalışma durumları ile anne-babalarının birliktelik durumu gibi sosyodemografik değişkenler ile üniversite öğrencisi kızların flörtü tarafından şiddete uğrama ilişkisine bakıldığında, tüm değişkenlerle flört tarafından şiddete maruz kalma arasında anlamlı ilişki saptanmadı (ki-kare testi, p değerleri sırasıyla; annelerin eğitim düzeyi için $p=0.18$; babaların eğitim düzeyi $p=0.59$; annelerin çalışma durumu için $p=0.49$; babaların çalışma durumu için $p=0.093$; anne-baba birliktelik durumu için $p=0.46$).

Öğrencilerin %26.8'i (s=227) ailesiyle birlikte, %24.2'si (s=205) öğrenci evinde, %48.3'ü (s=410) öğrenci yurtlarında ve %0.7'si (s=6) yalnız yaşamaktaydı. Flört şiddetine uğrayan-

ların %64.8'i (s=136) öğrenci yurdunda, %15.2'si ise (s=32) ailesi ile birlikte yaşıyordu.

Sigara ve alkol kullanan öğrencilerin kullanmayanlara göre flört şiddetine uğramaları açısından anlamlı farklılık saptanmadı (p değerleri sırasıyla 0.157 ve 0.274).

Öğrencilerin %11.0'ünün (s=94) herhangi bir tıbbi hastalığının, %15.0'ünün (s=128) ise psikiyatrik bir bozukluğunun olduğu ve psikiyatriste başvurduğu bulundu. Tıbbi hastalık ve/veya psikiyatrik bozukluğu bulunan öğrencilerde flört şiddeti oranı bu tanıları olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksekti (Tıbbi hastalık tanısı için $p=0.027$, psikiyatrik tanı varlığı için $p < 0.001$).

Son 12 ayda flörtü dışındaki kimseler tarafından fiziksel şiddete uğrayanlarla uğramayanlar arasında flört şiddeti oranı bakımından anlamlı farklılık bulunmadı ($p=0.403$). Son 12 ayda flört dışı kimselerden sözlü/psikolojik şiddete uğra-

yan öğrencilerin %30.9'u (s=73), uğramayanların %22.5'i (s=137) flört şiddetine uğramıştı (p=0.011). Aile içi kimselerden fiziksel şiddet veya psikolojik şiddet görme ile partner şiddetine uğrama arasında anlamlı ilişki gösterilmedi (p değerleri sırasıyla 0.549 ve 0.174). Çocukluk döneminde fiziksel şiddete uğrayanların (s=83, %29.4), bu dönemde fiziksel şiddete uğramayanlara göre (s=127, %22.4) anlamlı oranda daha fazla flört şiddetine uğradığı bulundu (p=0.026).

Öğrencilerin kaldıkları yer, tıbbi hastalık varlığı,

önceki psikiyatrik tanı varlığı, son 12 ayda flört dışı kimselerden sözlü/psikolojik şiddete uğrama, çocukluk döneminde fiziksel şiddete uğrama durumlarının flört şiddetini yordayıp yordamadığını saptamak amacıyla yapılan lojistik regresyon analizi sonucunda, sadece öğrencilerin kaldıkları yerin flört şiddetini yordayıcı etkisinin olduğu gösterildi (p<0.001).

Flört şiddetine uğrayanların %74.8'i (s=157), uğramayanların ise %64.0'ı (s=407) 'Haklı görülebilecek sözlü/fiziksel şiddet olamaz.' cümlesine 'katılıyorum' şeklinde yanıt verdiler (p=0.004).

Tablo 2. Flörtü/flört dışı kimseler tarafından fiziksel şiddete uğrama durumuna göre psikiyatrik bozukluk dağılımı

	Tanı yok		TSSB		Anksiyete		Depresyon		Psikotik boz.		Bipolar boz.		p
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Flört şiddeti	12	46.2	1	3.8	10	38.5	3	11.5	0	0	0	0	0.12
Flört dışı şid.	51	71.8	1	1.4	11	15.5	5	7.0	2	2.8	1	1.4	

TSSB: Travma sonrası stres bozukluğu

Tablo 3. Flört şiddeti ve flört dışı şiddete göre depresyon, anksiyete ve intihar puanları

	BDÖ		BAÖ		İDüÖ		İDaÖ	
	Ort.±SS	p	Ort.±SS	p	Ort.±SS	p	Ort.±SS	p
Şiddeti yok	10.9±8.7	0.002	11.8±10.9	<0.001	2.6±3.2	0.007	0.6±1.5	0.002
Sadece flört şiddeti	13.4±9.0		14.3±12.0		3.6±3.4		1.1±1.9	
Sadece flört dışı şiddet	17.4±9.6		18.6±12.7		4.8±3.6		1.7±2.1	
Flört+flört dışı şiddet	17.0±10.1		21.0±14.2		4.5±3.5		2.0±2.2	

BDÖ: Beck Depresyon Ölçeği; BAÖ: Beck Anksiyete Ölçeği; İDüÖ: İntihar Düşüncesi Ölçeği; İDaÖ: İntihar Davranışı Ölçeği

Son 12 ay içinde fiziksel şiddete uğradığı anketlerden belirlenen 119 öğrenciye telefon aracılığı ulaşılmış, gönüllülük temelinde 97'si psikiyatrik görüşmeye gelmeyi kabul etmiştir. Flörtü ve flört dışı kimseler tarafından fiziksel şiddete uğrama durumuna göre psikiyatrik bozukluk tanı dağılımları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Flört şiddeti ve flört dışı şiddete göre depresyon, anksiyete ve intihar puanları Tablo 3'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA

Çalışmamızda üniversite öğrencisi kızlar arasında flört ve flört dışı kimselerden şiddete uğrama oranının, flört şiddetini yordayan etkenlerin ve şiddet gördüğü kişiye göre ruhsal bozulmalar açısından farkların incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamızda üniversite öğrencisi kızların

%24.8'inin flörtleri tarafından, %27.9'unun flört dışı kimseler tarafından psikolojik şiddete uğradığı bulunmuştur. Kızların %10.3'ünün flört dışı kimseler tarafından fiziksel şiddet gördüğü, flörtü dışındaki fiziksel şiddet uygulayıcılarından %64.7'sinin birinci derece aile yakınlarının olduğu saptanmıştır. Tüm öğrencilerin son 12 ayda flörtleri tarafından fiziksel şiddete uğrama oranı %3.7 olarak gösterilmiştir. Türkiye'de üniversite öğrencileri arasında şiddeti inceleyen bir çalışmada, kız öğrencilerin %4.8'inin bir kız veya erkek arkadaş tarafından son 12 ay içinde fiziksel şiddete uğradığı bildirilmiştir, fakat bu çalışmada flört ve aile üyeleri tarafından uğranan şiddet oranları belirtilmemiştir.¹² Türkiye'de başka bir çalışmada kız öğrencilerin %6.2'sinin, erkek öğrencilerin ise %7.9'unun son 15 gün içinde fiziksel şiddete uğradığı bildirilmiştir. Kız öğrenciler çalışmamızla uyumlu olarak daha çok

baba ve ağabeyi tarafından şiddete uğradığını, erkek öğrenciler akranları ve diğer kişilerce şiddete uğradığını belirtmiştir. Bu çalışmada psikolojik şiddete uğradığını belirten kız öğrenci oranı çalışmamızla benzer oranlarda olup %23.7 iken, erkek öğrenci oranı %20.5 olarak bulunmuştur.¹³ On beş-otuz yaşları arasındaki kişilerde flört şiddetini inceleyen 169 çalışmanın alındığı bir derlemede yaygınlık oranları genç kızlar için %9 ve genç erişkin kadınlar için %37 olarak bildirilmiştir.¹⁴

Flört şiddeti açısından risk etkenleri incelediğinde, çalışmamızda öğrencilerin yaşadığı yer bir risk etkeni olarak gösterilmiş olup, lojistik regresyon analizine göre öğrenci yurdunda kalmanın flört şiddetine uğrama olasılığını artırdığı bulunmuştur. Literatürde öğrenci yurdunda yaşamının flört şiddeti üzerine etkisini gösteren başka bir çalışmaya rastlanmamıştır. Daha önceki bir çalışmanın bulguları ile uyumsuz olarak, çalışmamızda son 12 ayda flört dışı kimselerden sözlü/psikolojik şiddete uğrama durumunun flört şiddetini öngörmediği gösterilmiştir.⁶ Başka bir çalışmanın sonuçları ile uyumlu olarak çalışmamızda çocukluk döneminde fiziksel şiddete uğrayanlarda uğramayanlara göre flört şiddeti anlamlı oranda daha yüksek bulunmuş, ancak flört şiddeti açısından bir risk etkeni olarak gösterilememiştir.¹⁵ Sigara içenlerde şiddete uğrama ve şiddet uygulamanın, sigara içmeyenlere göre daha yüksek olduğunu bildiren çalışmaların aksine, çalışmamızda sigara ve alkol kullanan öğrencilerde kullanmayanlara göre flört şiddetine uğrama açısından anlamlı farklılık bulunmamıştır.^{16,17} Bir gözden geçirme çalışmasında depresif bozukluk, anksiyete bozukluğu ve travma sonrası stres bozukluğu olan kadınlarda ruhsal bozukluğu olmayanlara göre flört şiddetinin daha yüksek olduğu bildirilmiştir.¹⁸ Çalışmamızda da tıbbi ve/veya psikiyatrik bozukluğu olan öğrencilerde flört şiddeti oranı bu tanıları olmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmasına rağmen, regresyona tabi tutulduğunda tıbbi ve/veya psikiyatrik bozukluğa sahip olmanın flört şiddetine uğrama üzerine anlamlı etkisi gösterilememiştir. Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti açısından risk ve koruyucu etkenleri inceleyen bir derlemede, çocukluk döneminde aile kökenli bir şiddet varlığı, öfke, anksiyete, depresyon gibi olumsuz duygulanımlar, madde kötüye kullanımı, cinsel olarak risk alma ve akademik başarısızlık risk etkenleri olarak gösterilirken, sosyal desteğe ulaşılabilirlik algısı, anne-baba bağlanması ve aileden destek alabilmenin koruyucu etkenler olduğu bildirilmiştir.¹⁹ Öğrenci yurdunda kalmanın anne-babalardan destek alabilmeyi ve

desteğe ulaşabilme algısını olumsuz etkileyerek flört şiddetini artıran bir risk etkeni olabileceği düşünülmektedir.

Konu ile ilgili literatürde, flört edilen kişi ile diğer kişiler tarafından uğranan şiddetin ruhsal bozukluklar açısından farklılıklarını inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Çalışmamızda son 12 ay içinde flörtü tarafından fiziksel şiddete uğrayan kadınlarda flörtü dışındaki kimseler tarafından fiziksel şiddete uğrayanlara göre travma sonrası stres bozukluğu, anksiyete bozuklukları ve depresyon görülme oranları daha yüksek olmakla birlikte, oranlar arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır. Ölçek değerlendirmeleri sonucunda ise depresyon, anksiyete, intihar düşüncesi ve intihar davranışı ölçek puanları flört dışında şiddet gören kadınlarda flörtünden şiddet görenlere göre, flört şiddetine uğrayan kadınlarda da hiç şiddete uğramayan kadınlara göre anlamlı oranda yüksek bulunmuştur. Çalışmamız örneklemindeki flört dışı kimselerden şiddete maruz kalan kadınların yarısından fazlasının birinci derece aile üyeleri tarafından şiddete uğradığı gösterilmiştir. Aile üyeleri tarafından şiddete uğramanın şiddetin gizlenmesi, açığa çıkmasındaki gecikme, yinelenebilirliği, kendisinin uğradığı şiddetin yanı sıra ev içi diğer insanların arasındaki şiddete tanık olma gibi nedenlerle ruh sağlığında ciddi bozulmalara neden olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmamızda flört şiddeti ile birlikte flört dışı kimselerden de şiddete uğrayan kadınların salt flörtünden ve sadece flört dışı kimselerden şiddete uğrayanlara göre anksiyete ve intihar davranışı ölçek puanları anlamlı düzeyde yüksektir. Sabina and Straus tarafından yapılan bir çalışmada birden çok şiddet türüne (fiziksel, ruhsal ve cinsel şiddet) uğramanın (polyvictimization/çoklu mağduriyet) iki cinsiyet için de travma sonrası stres bozukluğu gelişiminde en güçlü belirleyici olduğu bildirilmiştir. Aynı çalışmada çoklu mağduriyetin kadınlar için depresif belirti gelişiminde anlamlı belirleyici olduğu bildirilmiştir.²⁰

Çin'de öğrencilerle yapılan bir çalışmada flört şiddeti ile ilgili algı ve tutumda eğitimin en güçlü belirleyici olduğu bulunmuştur.²¹ Çalışmamızda flört şiddetine uğrayan genç kadınlarla uğramayan kadınlar arasında şiddetin kabul edilme algısı incelenmiş, flört şiddetine uğrayanların uğramayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek oranda şiddeti kabullenmedikleri gösterilmiştir. Şiddete uğramış olmanın bu konudaki algıyı artırdığı ve şiddetin kabullenilemeyecek bir durum olduğunun farkına varılmasını sağladığı düşünülmektedir.

Çalışmamızın en büyük sınırlılığı yerel bir araştırma olmasıdır ve bu nedenle flört şiddetini araştıran, farklı bölgeleri kapsayan daha geniş çaplı araştırmalarla flört şiddeti ile ilişkili risk etkenlerinin ve ruhsal sorunların incelenmesine gereksinme duyulmaktadır. Bu sınırlılığa rağmen çalışmamızın sonuçlarına göre öğrenci yurdunda kalan, anne-babalarından sosyal destek almada güçlükleri olan, çocukluk döneminde aile

içi şiddete uğrayan, herhangi bir tıbbi ve/veya psikiyatrik hastalığı bulunan üniversite öğrencisi genç kadınların flört şiddetine ve bunun yanı sıra flört dışındaki kimseler tarafından şiddete uğrama olasılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Üniversite öğrencisi genç kadınların depresyon, anksiyete ve intihar düşüncesi yakınmaları ile psikiyatri kliniklerine başvurularında şiddet varlığı her zaman sorgulanmalıdır.

Yazarların katkıları: E.K.K.: Konuyu bulma, planlama, araştırmanın yürütülmesi, makaleyi yazma; F.G.: Literatür tarama, planlama, istatistik, makaleyi yazma; B.H.A.: Literatür tarama, planlama, makaleyi yazma.

KAYNAKLAR

1. Krug EG, Mercy JA, Dahlberg LL, Zwi AB. The world report on violence and health. *The Lancet* 2002; 360:1083-1088.
2. World Health Organization. *Injuries and Violence in Europe: Why They Matter and What can be Done?* Copenhagen, 2006.
3. Wolfe DA, Jaffe PG. Emerging strategies in the prevention of domestic violence. *Future Child* 1999; 9:133-144.
4. World Health Organization. *Injuries and Violence: The Facts.* Geneva, 2010. www.who.int/violence_injury_prevention/en/ (Erişim Tarihi: 02.04.2014)
5. Hagemann-White C. European research on the prevalence of violence against women. *Violence Against Women* 2001; 7:732-759.
6. Uluocak S, Gokulu G, Bilir O. A strategic starting point for the elimination of violence against women: Intimate partner violence. *International Journal of Human Sciences* 2014; 11:362-387.
7. Danielson C, de Arellano M, Ehrenreich J, Suarez LM, Bennet SM, Cheron DM. Identification of high risk behaviors among victimised adolescents and implications for empirically supported psychosocial treatment. *J Psychiatr Prct* 2006; 12:364-383.
8. Campbell JC, Kendall-Tackett KA. Intimate partner violence: Implications for women's physical and mental health. K Kendall-Tackett (Ed.), *Handbook of Women, Stress and Trauma.* New York: Brunner/Routledge, 2004.
9. Golding JM. Intimate partner violence as a risk factor for mental disorders: A meta-analysis. *J Fam Violence* 1999; 14:99-132.
10. Dilbaz N, Holat H, Bayam G, Tüzer T, Bitlis V. İntihar düşüncesi ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirliği. XXXI. Ulusal Psikiyatri Kongresi, İstanbul, 1995, s.40-41.
11. Bayam G, Dilbaz N, Bitlis V, Holat H, Tüzer T. İntihar davranışı ile depresyon, ümitsizlik, intihar düşüncesi ilişkisi: İntihar davranışı ölçeği geçerlilik, güvenilirlik çalışması. *Kriz Dergisi* 1995; 3:223-225.
12. Evren H, Tokuç B, Ekuklu G. Associations between violence related behaviors and self perceived health among Trakya University students. *Balkan Med J* 2011; 28:380-384.
13. Yigitalp G, Ertem M, Ozkaynak V. Experiences and thoughts of university students about psychological violence. *TAF Prev Med Bull* 2007; 6(2):131-136.
14. Jennings WG, Okeem C, Piquero AR, Sellers CS, Theobald D, Farrington DP. Dating and intimate partner violence among young persons ages 15-30: Evidence from a systematic review. *Aggres Violent Behav* 2017; 33:107-125.
15. Gover AR, Park M, Tomsich EA, Jennings WG. Dating violence perpetration and victimization among South Korean college students: A focus on gender and childhood maltreatment. *J Interpers Violence* 2011; 26(6):1232-1263.
16. Turhan E, Inandi T, Ozer C, Akoglu S. Substance use, violence among university students and their some psychological characteristics. *Turk J Public Health* 2011; 9:33-44.
17. Ackard DM, Eisenberg ME, Neumark-Sztainer D. Long-term impact of adolescent dating violence on the behavioral and psychological health of male and female youth. *J Pediatr* 2007; 151(5):476-481.
18. Trevillion K, Oram S, Feder G, Howard LM. Experiences of domestic violence and mental disorders: a systematic review and meta-analysis. *Plos One* 2012; 7(12):e51740.
19. Kaukinen C. Dating violence among college students: the risk and protective factors. *Trauma Violence Abuse* 2014; 15(4):283-296.
20. Sabina C, Straus MA. Polyvictimization by dating partners and mental health among U.S. college students. *Violence Vict* 2008; 23(6):667-682.
21. Wang L. Education, perception factors, and prevention of intimate partner violence empirical research on Chinese university students' perceptions and attitudes concerning intimate partner violence. *J Interpers Violence* 2016; 1-22.